

Handläggare:
Cecilia Rivard
08 508 18 048

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2016-02-04

Motion (M) om att ge kommunerna verktyg för ett tryggt och snyggt offentligt rum

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av en motion från Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck, båda Moderaterna, om att ge kommunerna verktyg för ett tryggt och snyggt offentligt rum.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Pär Dahlqvist
avdelningschef

Sammanfattning

Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck, båda Moderaterna, föreslår i en motion till kommunfullmäktige att Stockholm ska be regeringen utreda en lagändring för att ge kommunerna verktyg att säkerställa ett tryggt och snyggt offentligt rum. Motionärerna vill införa lokala ordningsvakter med befogenhet att bötfälla exempelvis överträdelser av trafikföreskrifter och ordningslagen.

Förvaltningen är av den mening att problem med upplevd trygghet, nedskräpning, fusk med handikapptillstånd med mera kan hanteras med tillräckliga resurser till ansvariga nämnder.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi, stadsmiljö och strategi.

Bakgrund

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck, Moderaterna, att kommunerna ska ges verktyg för att säkerställa ett tryggare och trivsammare offentligt rum. Motionärerna beskriver problem som att nedskräpningen ökar, de olagliga boplatserna blir fler och fusk med handikapptillstånd tilltar. Stadens begränsade ansvar och befogenheter bör utökas och möjligheten för kommunerna att bötfälla förseelser bör utredas.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 12 februari.

Remissen i sammanfattning

Offentliga miljöer som är skräpiga, vandaliserade eller dåligt upplysta skapar en känsla av otrygghet. Ett attraktivt offentligt rum är rent, helt, snyggt och överblickbart. Syftet med det offentliga rummet är att det ska vara tillgängligt för alla och då krävs enkla, tydliga regler för hur det får nyttjas.

Upprätthållandet av trygghet i det offentliga rummet är en väsentlig uppgift för kommunen, likaså att se till att lagar och regler på allmän plats efterlevs och att överträdelser lagförs. Idag är stadens ansvarstagande för begränsat och inte tillräckligt högt politiskt prioriterat.

I Stockholm växer allt fler olagliga boplatser fram på gator, torg och i parker. Det är en utveckling som inte är förenlig med svensk lag eller stadens ordningsföreskrifter.

Den senaste tiden har Stockholm blivit skräpigare med överfulla papperskorgar, fimpar och annat skräp. Det finns ett förbud mot nedskräpning men det är inte ett brott som prioriteras av polisen.

Det har rapporterats om ett växande fusk med handikapptillstånd. Så många som 70 procent av alla tillstånd som används på Stockholms gator är felaktiga, enligt motionärerna.

Dubbdäcksförbudet på Hornsgatan är ett annat exempel på en bestämmelse vars efterlevnad inte prioriteras. Förbudet har överlag gett positiva effekter lokalt men det är viktigt att säkerställa att bestämmelsen faktiskt respekteras i högre grad.

Vissa åtgärder kan enkelt påbörjas av stadens ledning, genom tydliga direktiv och budgetprioriteringar till framför allt trafiknämnden, men även till stadsdelsnämnderna och andra berörda nämnder. Nolltolerans mot nedskräpning, skadegörelse och klotter på allmän plats ska upprätthållas.

Det är en uppgift för kommunen att se till att lokala regler efterlevs och att överträdelser bötfälls. Denna möjlighet saknas hos kommunerna idag. Stockholm föreslår be regeringen utreda nödvändig lagändring för att ge kommunerna verktygen för att säkerställa ett tryggt och snyggt offentligt rum i form av lokala ordningsvakter med befogenhet att bötfälla exempelvis överträdelser av trafikföreskrifter och ordningslagen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Torg, parker och andra offentliga rum ska upplevas som trygga av besökarna. De företeelser och exempel som beskrivs i motionen av Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck handlar till stor del om innerstaden, men vissa problem förekommer även i ytterstaden.

Varje år genomför förvaltningen trygghetsmöten i en eller flera stadsdelar. Önskemål om åtgärder för att förbättra den upplevda tryggheten genomförs i den mån det är möjligt. Oftast är det trasig belysning och skymmande vegetation längs parkvägar som behöver åtgärdas. Nedskräpning är sällan ett stort problem i stadsdelsområdet.

Motionärerna har förståelse för att polisen inte prioriterar brott som nedskräpning och överträdelse av dubbdäcksförbudet. De anser att kommunen borde kunna ta detta ansvar istället men det kräver i så fall en lagändring. Förvaltningen anser inte att det finns behov av kommunala ordningsvakter i stadens offentliga rum. I innerstadens större parker, där det framför allt sommartid samlas mycket människor, kan det möjligen finnas argument för ordningsvakter för att minska nedskräpning och andra ordningsproblem, men vi anser att det kan lösas på annat sätt.

Det är tveksamt om boende och besökare vill bli bevakade i de gemensamma offentliga rummen. Istället för vakter är information och riktade kampanjer om vilka regler som gäller ett mer positivt och givande sätt att agera. Det är många som besöker våra parker, torg, badplatser och grönområden och allt fler äter, dricker och umgås i de gemensamma uterummen. Den växande befolkningen genererar ökade krav på städinsatser från staden.

Stockholms stad anställer varje sommar ett stort antal feriearbetande ungdomar. Informations- och städinsatser i välbesökta offentliga rum är en utmärkt arbetsuppgift för ungdomarna. Förvaltningen tror att detta är en bättre idé än kommunala ordningsvakter.

I motionen behandlas förutom ordningsproblem med nedskräpning, klotter och skadegörelse även frågor om olagliga boplatser, dubbdäcksförbud på gator i innerstaden och fusk med parkeringstillstånd för handikappade. Förvaltningen är tveksam till om det skulle bli mer effektivt om kommunerna fick ansvar för att bötfälla överträdelser, jämfört med hur det fungerar idag.

Vad gäller felhanteringen med parkeringstillstånd för funktionsnedsatta instämmer förvaltningen i att det är något som bör åtgärdas snarast. Ansvarig nämnd bör utreda hur stort fusket är. Tillstånd som missbrukas bör återkallas.

Förvaltningen saknar kompetens att ha en uppfattning om förslaget att utreda en lagändring. Vi tror dock att upplevd trygghet och ordning kan förbättras med tillräckliga resurser till ansvariga nämnder.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Motion från Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck, Moderaterna, om att ge kommunerna verktyg för ett tryggt och snyggt offentligt rum